

Jõululeht

Detsember 2015
Tiraaž 12 000

Nukitsamees tõi jõulud

■ 11. detsembril esitatud lavatüki eestvedajaks oli Haiba lastekodu muusika-juht ja kodus elavad noored.

Karin Kivipõld
karin@harjuelu.ee

“Kõik, kes osalesid, tegid seda omal soovil ja suure rõõmuga, eriti just vanemad lapsed,” ütles Haiba Lastekodu juhataja Sirje Just. Muusikaliks harjutamist alustati juba oktoobris. “Proovid toimusid üks või kaks korda nädalas,” teadis Sirje.

Lapsi on kodus kokku 30, kõige noorem neist on ühekuune.

Muusikalist võtsid osa seitse vanemat last ja kuus kasvatajat.

Laulu saatel kollilugu

Muusikal algas Jõuluingli “Lumekuinganna lauluga”. Seejärel astusid lavale ning eksisid metsa Kusti ja Iti. Peagi ilmus kuri nõiamoor, kes lapsed oma majja vedas. Siis lasid kollilaulu vanamoori kaks poega – Tõlpa ja Möhk, kes hiljem kaklesid legendaarse näritud või närimata kondi pärast.

Kui Iti ja Kusti esimene põgenemiskatse ebaõnnestus, lendasid lavale kaks ronka, kes lubasid kollipere majast välja meelitada. Veidi aja pärast tormasidki Möhk ja Tõlpa koju uudisega,

Kui ätt ja nõiamoor sõid liha, siis Itile ja Kustile jäeti ainult kondid. Vasakult: Kusti, nõiamoor, ahju peal elav ätt, Iti.

Karin Kivipõld

et leidsid rahapaja. See ajas ahju tagant metsa isegi äti ning Iti ja Kusti pääsesid põgenema, loomulikult koos Nukiga.

Muusikali lõpus esitasid kõik lavastuses osalenud kauni kellamängu “Püha öö”. Seejärel laulsid kõik peole tulnud, nii lapsed kui külalised üheskoos “Valgeid jõule”. Muusikal-lavastuse õpetas selgeks Ülle Krusemann, oma lastekodu töötaja.

Peoõhtu lõpuks paluti kõiki

kohvi, kringlit ja imemaitseid lastekodu kokkade Aina ja Helve poolt tehtud suupisteid maitsma.

Valmistumine ja peoõhtu

Haiba kodus toimub aastas kaks suurt kontserti – kevadel ja jõuludel. “Eelmisel jõuludel tegime pika etenduse Kernu ajaloo. See oli väga põnev ja publikut on meil alati palju,” lausus Sirje.

Jõululaupäev möödub Haibas täpselt samamoodi nagu igas teises kodus. “Jõuludel sööme koos ja meid külastab jõuluvana,” selgitas kodu juhataja Sirje. Tänavusteks jõuludeks pole siiski jõuluvana veel leitud ning ot-singud kestavad.

“Olen tänulik Haiba lastekodu super meeskonnale ja soovime terve koduga kõigile rahulik-ke jõule!” sõnas Haiba kodu juhataja Sirje Just.

RETSEPT

Jõulupiparkoogid (1,4 kg)

Vaja läheb:

- 250 g siirupit
- 170 g suhkrut
- üks pakk Santa Maria piparkoogimaitseainet (või 1 sl jahvatatud kaneeli, 2 tl jahvatatud nelki, 1 sl jahvatatud kardemoni, 1 tl ingveripulbrit)
- 250 g võid
- 2 muna
- 600 g nisujahu
- 2 tl söögisoodat

Valmistamine

- Kuumuta potis siirup ja suhkur ning lisa maitseained. Lase keema. Tõsta pott tulelt ning sega juurde tükeldatud või. Kui või on sulanud, lase potil jahtuda.
- Lisa kloppides ükshaaval munad. Sega söögisooda jahuga ja lisa vähehaaval potisegule. Sega ja sõtku tainas hoolega läbi, et see oleks sitke ja hästi vormitav.
- Kui tainas on valmis, võib taina kiles külmkappi panna. Toatemperatuuril on tainas üsna pehme, jahedas muutub see kõvemaks. Piparkooke võib kohe taina valmimisel hakata tegema.
- Rulli tainas jahusel laual õhukeseks ja lõika soovitud kujundid. Tõsta ahjuplaadile.
- Küpseta ahjus 200 kraadi juure 6-9 minutit. Kaunistaja jahtunud piparkooke glasuuriga.
- Piparkoogitainas säilib hästi külmkapis. Pikemaks säilitamiseks võib piparkoogitainast hoida ka sügavkülmas.

Käed jahuseks – piparkoogid!

■ Jõulude juurde kuulub palju traditsioone. Mõnda traditsiooni täidetakse usinamalt kui teist. Metsarahvana meeldib meil käia ise kuuse-jahil. Tõustes aina rohkem kokkamisrahvaks, hindame ka piparkookide küpsetamise traditsiooni.

Marvel Riik

marvel@harjuelu.ee

Jõulude magustoidulaua üks märksõna on piparkook. Neid on seostatud jõulude ja Saksamaaga, kuid piparkoogi tegemise traditsioon ulatub kaugemale ajalukku kui arvatakse. Esimesed ülestähendused piparkoogisarnasest toidust on vürtsikatest meekookidest, mis ulatuvad Vana-Egiptuse ja Mesopotaamia aega. Euroopasse jõudsid piparkoogi esimesed variandid ristsõdalaste ja erinevate vürtside kasutusevõtmisega 11. sajandil. Piparkoogid muutusid erikujulise-maks 15. sajandi keskpaigal, kui

hakati kasutama reljeefseid puuvorme. Ajalooliselt ei seostatud kooke ainult jõuludega, vaid erinevate tähtpäevadega.

Eestisse jõudsid need 19. sajandi lõpul, kui lihtrahva toidulaud rikkalikumaks muutus. Enne seda said piparkooke lubada vaid rikkamad linnakodanikud. Lihtrahvale tegi piparkoogid kättesaadavamaks, kui mee asemel võeti kasutusele suhkrusiirup. Siirupit kasutatakse ka enamuses tänapäeval kättesaadavates retseptides.

Tõde on see, et piparkoogid on müügilettidel juba enne jõulukuud. Valik suur, sest varieeruvad kookide maitset, kujud, kaunistused.

Tänapäeval on populaarsust kogumas ka gluteenivabad piparkoogid. Retsepte on palju ja parimaid hoitakse kiivalt saladuses.

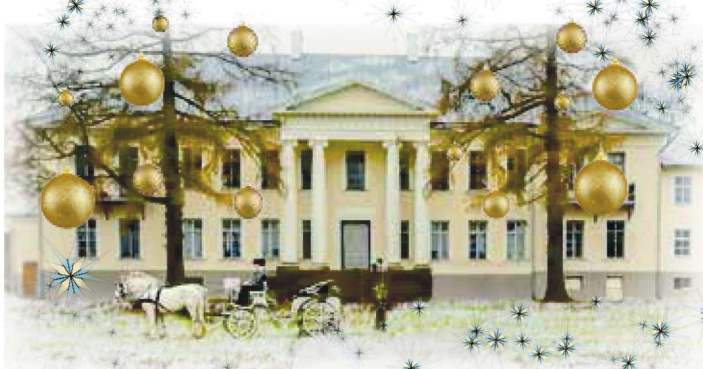
Kuid kuskilt tuleb alustada. Harju Elu jagab ühte lihtsat ja maitsvat retsepti, millega käed jahuseks teha ja mõned plaaditaiet küpsetada.

--ÜTK--

Rahulikke jõule ja õnnelikku uut aastat soovib kõigile harjumaalastele
MTÜ Harjumaa Ühistranspordikeskus!

Rõõmsaid pühi
soovib
Kernu Möis

Mõisakohvik
avatud
N-P 12-20

20.12. Adventiturg 12.00-15.00

Maitseelamused käsitöö jõulukeeksid
jõulukuused kingitused

13.00 Muusikaline käpiknukunäidend
“Ootamatu lapsehoidja”

Nukkudel mängivad: Merle Beljæev, Maarja Lillemäe, Marian Vasarik
Laulude ja muusika autor: Marian Vasarik
Kitarril saadab: Aare Puht

Lisainfo: +372 50 49 649 (kohvik)
+372 52 83 998 (mõis ja turg)

Rõõmu ja sära silmadesse, kodusoojust ja lahkete meelt igasse majja!

Häid pühi!

"Ausa Karu õlle retsept on vana. Alguses oli plaan teha see Russian Imperial Stout stiilis ehk kange ja tugev. Aga töö ja maitsmise käigus muundus stoutiks," meenutab Gristel Tali.

"LUMELAUSUJA ÕLU TOOB ALATI LUME MAHA"

Väikeste pruulijate uued pühadeõlled

■ Novembri lõpp ning detsembri algus on õllemeistrite kiire aeg. Jõulukuu alguses või vahetult enne pühi on valmis mitmed uued märjused. Harju Elu uuris, mida on pruulitud Keilas, Saue ja Raasikul.

Allar Viivik

allar@harjuelu.ee

Lehe pruulikoda Keilas valmistas igal aastal pühadeõlut. Pruulikoja tegevjuht Gristel Tali ütleb, et nende mark on õlu Ausa Karu. "Esimest korda pruulisime seda aastal 2010. Ausa Karu on vürtside ja apelsinikoorega stout ehk porterõlu, mis läheb lagerdama juulis-augustis," seletab Tali.

Detsembri algus ongi kõige varasem aeg, kui Karu joomiseks juba sobib. Igaks juhuks hoiab pruulikoda seda õlut veidike varuks, et uue aasta jõulude ajal saaks juua juba 1,5 aastat vana märjusest.

Kuidas just selline pühadeõlu tekkis? Tali seletab, et pruulimine sai alguse kodusest tegutsemisest ning on rohkem abikaasa Tarmo hobi.

"Ka Ausa Karu õlle retsept on vana. Alguses oli plaan teha see Russian Imperial Stout stiilis ehk siis eriti kange ja tugev. Aga töö ja maitsmise käigus muundus stoutiks," meenutab Tali. Kraade on sellel 7,5.

Karu tuli nelkidega

Õllemeistritel ei lähe kogu tegevus sugugi libedalt. Nii pandi paar aastat tagasi Ausa Karu tegemisel Madagaskarilt pärit nelke liiga palju. "Enda arvates just parasjagu. Aga pärast selgus, et joogile tuleb panna nimeks "Ausa Karu tuleb punaste nelkidega", sest nelgimaitse löi üle," naerab Gristel Tali.

Kolmas aasta järjest tuleb Saue pruulikojast Lumelausaja. Õlu valmis juba novembri lõpus, kuid villimine algas detsembri esimesel nädalal.

2x Allar Viivik

Lisaks juba valminud Karu õllele jõuab jaanuari alguses kauplustesse ka uus sort ehk Lehe Talv. See on šoti tüüpi õlu. "Ehk toob see uudistoodet ka lume maha," loodab Gristel Tali. Ta lisab, et Lehe tooteid müüakse suuremates Selverites ja Rimides, samuti ETK kaupluskettides.

"Ehk toob see uudistoodet ka lume maha."

Saue linnas tegutseb pruulikoda Öllenaut. Nemat valmistavad detsembriks ning jaanuari alguseks mitmeid uusi õllesorte. Välja tulevad näiteks Must Export ehk Porter ning ka Rukikuningas. "Kolmas õlu on selline pisut kiiksuga ja kannab nime Ajukraan. Kasutame Saaremaa tehnoloogiat, kui kadakad pandi kõigepealt meskitünni ja hiljem keetu. Lisasime suitsu- ja rukkilinnaseid. On selline vähe-

ke karamelline, hapukas, suitsune ja punase tooniga õlu," ütleb pruulmeister Ilmar Räni.

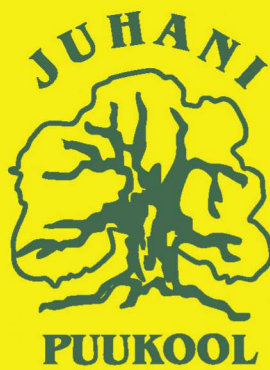
Teeb maa valgeks

Kolmandat aastat järjest on tulemas ka Lumelausaja. Õlu valmis juba novembri lõpus, kuid villimine algas detsembri esimesel nädalal. "See Lumelausaja õlu toob alati lume maha. Kahel aastal on igatahes nii olnud ja vast pole ka tänavune talv erand," loodab Räni. Lisaks on tulemas Punakuub, milles on ka ingverit ja pomerantsi koort. Saue pruulikoja tooteid müüvad Selver, Keila ja Harju TÜ-d ning Prisma kett.

Raasiku õlletehases valmis detsembri esimeseks päevaks Verner Tume. See tuleb välja kahe erineva sildiga. "Üks on meie klassikaline variant ja tuleb müüki. Teine on limiteeritud kogus ja kuulub meie tehase erikollektsiooni ehk sarja Craft Beer Special Collection Limited Edition," ütleb õlletehase juht Aleks Verner.

**Soovime kõigile
harjumaalastele ja
koostööpartneritele
rahulikku jõuluaega ning
kordaminekuid uuel aastal!**

HARJUMAA OMAVALITSUSTE LIIT
UNION OF HARJU COUNTY MUNICIPALITIES

**Aitame
koos!**

**Iga müüdud jõulupuu pealt
anname 1€
Maarja Küla
noorte
toetuseks**

- * **Tartu Istikuäri**, Soojuse tee 23, Lohkva, TARTUMAA
- * **Tallinna Istikuäri**, Pärnu mnt. 435, TALLINN
- * **Lagedi Istikuäri**, Vene küla, Rae vald, HARJUMAA
- * **Jõhvi Istikuäri**, A. H. Tammsaare 55, JÕHVI
- * **Harku Istikuäri**, Järvekalda 33, Harkujärve, Harku vald, HARJUMAA
- * **Viimsi Istikuäri**, Muuli tee 8, Miiduranna, Viimsi vald, HARJUMAA

www.juhanipuukool.ee

Anne Kruuse sõnul sobib Lev Gusevi tiibklaver Estonia hästi Kose gümnaasiumi saali akustikaga. "Saada selline kingitus muusika-aastal ja jõuludel, see on midagi väga erilist," ütles Anne. Marvel Riik

KAKS KLAVERIT ON SUUREM KUI LOTOVÕIT

Kose sai jõulukingiks suurmeistri klaverid

■ Muusika-aasta lõppemisega ja jõulude saabumisega sai Kose gümnaasiumi huvijuht ja muusikaõpetaja Anne Kruuse suure üllatuse. Talle kingiti kaks klaverit: tiibklaver Estonia ja pianiino Kirov. 11. detsembril kutsus Anne kõiki huvilisi oma klaverilugu kooli kuulama.

Marvel Riik

marvel@harju.ee

Lugu algas oktoobri keskel ühel laupäeva hommikul, kui Anne sai kõne oma pikaajaliselt koostööpartnerilt Svea Pillault. "Anne, ma olen otsustanud ja teen sulle kingituse," meenutas Anne telefonikõnet. Ta arvas, et Svea kutsus teda ehk mingile kontserdile, nagu muusikainimesed aegajalt ikka teevad. Kuid kingitus oli hoopis kaks klaverit, mis kuulusid omal ajal Lev Gusevile, Eesti kultuuri ja koorielu ühele suurkujule. Annele oli see paras šokk.

"Svea on minu koostööpart-

ner organisatsioonist Noored Talendid. Klaverid olid tunnustuseks minu 41 aasta tööle. Saada selline kingitus muusika-aastal ja jõuludel, see on midagi väga erilist," rääkis Anne, kes otsustas klaverid Kose gümnaasiumile annetada.

"Ei saa ajada klaveri süüks, kui pianistil midagi luhta läheb."

~~~~~

Uued klaverid muudavad palju kooli- ja kohalikku kultuurielu. Tiibklaver sobib hästi saali akustikaga ja saali kui kontsertpaiga väärtus tõuseb märgatavalt.

Klaverid jäid Eestisse

Muusikapedagoog Lev Gusev (1939-2008) elas Eestis enda viimased 35 eluaastat. Omal ajal kutsus ta Eestisse koorijuht Venno Laul koos kultuuriministriumiga. Laul märkas Gusevit ja tema tööd Tartu poistekoori lau-

lupeol, kus Gusev osales Kirovi kooriga. Laul mõistis, et Eestisse oli vaja kedagi, kes tegeleks venekeelse poistekooriga. Tehti vajalikud korraldused ja Gusev tuli Venemaalt Kirovist Eestisse, andes suure panuse meie koori kultuurile. Gusev tegeles 30 aastat kooriga Cantilena, kogudes tuntuks ka Eestist väljaspool, nt Itaalias ja Kreekas.

Paar aastat tagasi otsustas Levi abikaasa Niina, et tahab Eestist kodukanti naasta. Kolimise käigus tuli midagi ette võtta klaveritega: piiri ületamisel peab maksma iga kilo eest. Kaks klaverit oli liiast. Niina otsustas klaverid anda Svea Pillaulle, kes töötas organisatsioonis Noored Talendid ja oli Gusevite usaldusisik. Pillaul ei olnud jällegi klavereid kuhugi panna ja need hoiustati garaaži.

Kool vajas uut klahvpilli

Pillau leidis klaveritele pika kaalumise sobiva omaniku – Anne Kruuse, kellega on koostööd tehtud viimased 12 aastat. Seni paiknes Kose koolis va-

bariigi üks vanemaid klavereid – aastast 1954. Kool vajas uut klaverit, kuid instrumentide hind jääb 5000-10 000 euro vahele ja sellist vaba raha koolil pole. Tänu Annele lahenes see mure. Lisaväärtusena saadi klaverid, mis on meistri käe all sisse mängitud.

Teatavasti on kõik klaverid mõneti erineva tämbriga. Kui ostetakse uus klaver, siis sellega tuleb mängida ligi aasta, enne kui klaver saavutab oma õige kõla. Külalistel oli võimalus kuulda, kuidas kõlab tiibklaver kooli kontsertsaalis.

Tiibklaveri mängisid sisse Kose muusikakooli õpetajad Maarja Laas ja Karin Kivisild. Nad esitasid Carl Maria von Weberi pala "Rondo", mis kõlas saalis kui valatult. Laasi sõnul võibki ennast unustada klaveriga mängima. "Ainuke viga on see, et ei saa ajada klaveri süüks, kui pianistil midagi luhta läheb," märkis ta naljatamisi. Võib arvata, et nüüd hakkavad pianistid Kose gümnaasiumis sagedamalt käima.

Täname kliente
usalduse eest!

Parimad auto- ja rattakaubad!

Erten Grupp OÜ ja Netre Finance OÜ soovivad oma klientidele rahulikke jõuluaega ja teguderohket uut aastat!

Raamatupidamisteenused, majandusaasta aruanded, vanad perioodid – OÜ, KÜ, MTÜ

Info 527 3923, Moonika või

moonika@erten.ee

www.erten.ee

coop
Harju

Lõbusat lõppu, toredat algust, uueks aastaks soojust ja valgust.

Soovime oma töötajatele, liikmetele, klientidele ja koostööpartneritele kauneid jõule ja edukat uut aastat!

Harju Tarbijate Ühistu

Et kodukoldes tuli põleks, et soojust elus rohkem oleks, õnne vana aasta ööks, ning jõudu uuel aastal tööks!

Kauneid jõule, rõõmu südameisse ja sära silmisse! Padise vallavolikogu ja vallavalitsus

Soovime kõigile oma koostööpartneritele kauneid jõule ja edu uuel aastal! Kose vallavolikogu ja vallavalitsus

Kauneid jõulupühi ning rõõmuderohket uut aastat! Keila linnavolikogu ja linnavalitsus

Jõuluootus Vääna-Viti hooldekodus

■ Vääna-Viti hooldekodu hooned – nii vana mõisama- ja kui uued pereelamud – said jõulukaunistused juba esimesel adventil.

Ülo Russak

“Kõik meie 90 klienti, olgu nende seisund milline tahes, peavad tundma, et käes on jõuluaeg, ootuste ja rahu aeg,” räägib hooldekodu juhataja Kersti Ojasoo. Nädala enne jõule hakatakse tõeliselt valmistuma – majadesse tuuakse kuused, särisevate hakkavad pannid ja kuumama küpsetusahjud. Tehakse verivorsti, küpsetatakse piparkooki ja leiba. “Kõik peab meil olema nagu päriselamuses,” kinnitab vanemtegevusjuhendaja Olvi Kesvatera. Igal kliendil on ka oma jõulusoovid. “Mina tahaksin pakki Bondi,” ei tee klientidest jutukam väga hea suhtleja Risto Karu saladust. “Bondi saad sa ainult koos vitsaga,” ei ole hooldekodu juhatajal kliendi jõulusoovi üle sugugi hea meel. “Siis ma tahaksin hoopis T-särke,” on suhtlemisalt Ristol kohe vastus valmis. Jõuluvanaale on tal salmgi valmis mõeldud: jõulurõõmu südamesse, jõulurahu tubadesse. Selleski kodus oodatakse jõule nagu kõigis teisteski kodudes.

Klient Risto Karu, hooldekodu juhataja Kersti Ojasoo ja tegevusjuhendaja Olvi Kesvatera.

Ülo Russak

KÜSIMUS

Eelmisel aastal alustasite päris enda kodu ehitamist ning jõulumaa sisustamist. Kuidas on asjad vahepeal hoonete ja jõulumaa edenenud?

JÕULUVANA KUSTI

Keila vallast Nahkjala külast

Praegu ehitati oma majakese taha kemmergut, sest naabri juures on liiga pikk maa käia. Jõudumööda nokitsen ka majakese kallal ning teha on veel palju. Sellel aastal saime kamina ja korstna ehitusega ühele poole. Praegu on käsil kamina sissekütmine. Varsti saan majakesest ka ajutise kamina välja ja saadan selle puhkusele. Seejärel tuleb lõpetada kamina tagune sein. Eks ikka tahab majake väljast laudadega katmist ja põrandad katet päälle. Aga kõike korraga ei jaksa. Eelmise aasta hõike peale, et ehk leiame toetajaid, ei tulnud kah-

juks ühtegi abikätt. Väga suur murekoht on pooleliolev parkla, sest nüüd läheb kogu aur pakkimise korraldamise peale. Kingipakkide laol samuti vaja silma peal hoida. Tuleval

aastal ootavad püstkoja latid koorimist ja püstitamist, et saaksime natuke rohkem lapsi vastu võtta. Aga ega selle kõige pärast jõulurõõm minu südamest kadunud pole. Otse vastupidi, sest seda tuleb iga päevaga rohkem juurde. Jõuludeni on jäänud veel mõni nädal. Olen koos päkapikkudega juba väga õhinal, sest tean: umbes 500 last on tänavu detsembris mind külastamas. Eriti tore on see, et sel aastal ootan külla ka rahvast perepäevadele, mis toimuvad 19. ja 20. detsembril. Päkapikkudel näpud juba kangesi sügelevad ja soovivad juba majakesest koristama hakata ning jõuluehtesse sättida. Esimesel adventil kohtusime taatidega XV Ülemaalisel Jõuluvanaade konverentsil Jõhvis ja Ida-Virumaal.

Hea Harjumaa elanik!

See aasta on jõudnud lõpusirgele ning peagi algab uus. Loodame, et kaunis jõuluaeg toob meile kõigile palju soojust, armastust ning hingerahu. Soovime Teile ja Teie lähedastele rahulikku jõulupühi, ilusat vana aasta lõppu ning õnne, edu ja tervist uuel aastal!

Rein Ratass ja Jüri Ratass

Mati Vetevool ning M.V.WOOL pere soovib rahulikku jõuluaega ning edukat uut aastat!

Parimad kalatooted jõululauale leiad Mati Kalapoest, Angerja tee 32, Hüüru küla. Tellimine tellimused@mvwool.ee, info telefonil 622 4435.

Vanamõisa Jõulumaa

19.-20.12 SAUE VALLAS VANAMÕISA VABAÕHUKESKUSES

JÕULUTURG

JÕULUETENDUSED

SEPIKODA

PROGRAMM JA TEGEVUSED JÕULULAVAL

MEISTERDAMISE KODA

JÕULUTALL

JÕULURONG MUINASJUTUJAAM

JÕULUVANA JÕULUKODA

PEREPILET 15 €, ÜSIKPILET 5 €, ALLA 3 ELUAASTAT SISSEPÄÄS TASUTA
WWW.VABAÕHUKESKUS.EE